

Faillissement St. Joris raakt dorp in ziel

KERAMIEKFABRIEK

Fons Verdonck bij een Mariabeeld dat in de fabriek van St. Joris is gemaakt.
© JEROEN KUIT

Door Angela Janssens

Draaksteken en keramiëkfabriek St. Joris. Ze vormen deels de ziel van het dorp Beesel. In 2023 zou er dus dubbel feest moeten zijn.

Er is Draaksteken en de fabriek bestaat honderd jaar. Maar St. Joris is failliet.

BEESEL - Keramiëkfabriek St. Joris? Daar heeft ongeveer iedereen in Beesel wel eens gewerkt'. Wie met geboren en getogen Beeselnaren over de deze week failliet verklaarde keramiëkfabriek praat, krijgt vrijwel meteen iets van deze strekking te horen. Want direct of indirect is elke rasechte Beeselse familie ooit wel in meer of mindere mate financieel afhankelijk geweest van St. Joris Keramische Industrie, die sinds 1923 in het dorp is gevestigd.

Trots

Fons Verdonck van de Stichting Beesels Keramisch Erfgoed, een groep die probeert om zo veel mogelijk keramische kunstwerken van de fabriek terug te brengen naar het dorp, zegt dat St. Joris diep geworteld is de Beeselse samenleving. „Het bedrijf is altijd erg begaan geweest met ons dorp. Inwoners en verenigingen hebben nooit tevergeefs een beroep gedaan op de directie. Er werd altijd gesponsord of hulp geboden. Mensen die bij St. Joris werkten, waren daar ook altijd ontzettend trots op. Niet alleen trots op het werk dat ze deden, maar ook op het bedrijf. En dat is niet voor niets. In onze Beeselse fabriek zijn de meest prachtige kunstwerken gemaakt. En ze zijn de hele wereld over gegaan.”

Op bestelling gemaakte familiewapens, complete kruiswegstaties, reliëfs, standbeelden, religieuze kunst, moderne keramische kunst, groot of klein; de lijst is oneindig. De keramieken bouwstenen en kunstwerken van St. Joris zijn overal ter wereld te vinden op openbare gebouwen, scholen, huizen, kerken, in tuinen, kantoren, parken; ook deze lijst is oneindig. Menig architect heeft in Beesel exact de juiste keramische bouwsteen kunnen bestellen die qua vorm en kleur nodig was om een visie werkelijkheid te laten worden.

Kunstwerken

Komt bij dat van 1937 tot circa 2000 verschillende vermaarde kunstenaars in het atelier hebben gewerkt dat toen bij de fabriek hoorde.

Verdonck: „Dat begon met de van oorsprong Duitse kunstenaar Edmund Wessling. Die had in 1937 de opdracht om een heel groot religieus beeld te maken voor een kruiswegstatie. Dat beeld was echter zó groot, dat hij het niet in zijn eigen oven kon bakken. Zo is hij in Beesel bij St. Joris terechtgekomen, want dat had wél zo'n grote oven. In de jaren daarna heeft Wessling in Beesel de mooiste kunstwerken gemaakt. Door de oorlog kwam daar een einde aan.”

Vlak na de oorlog en in de decennia die volgen, wordt het atelier van St. Joris onder meer door kunstenaars als Piet Schoenmakers, Charles Grips en Joep Thissen gebruikt.

Verdonck: „Maar de kracht van de fabriek heeft altijd gezeten in de typische, karakteristieke, geglazuurde bouwstenen die ze maken. Zeker de laatste decennia heeft St. Joris zich met deze specialistische bouwkeramiek op de markt weten te houden. Het is te hopen dat ze dankzij deze unieke techniek en kennis een doorstart kunnen maken.”